Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1870. Wydano i rozesłano dnia 27. Lipca 1870. **XVI. Część.**

Nr. 39.

Rozporządzenie c. k. Szefa Namiestnictwa z dnia 21. Czerwca 1870. r. l. 20.637.,

dotyczące ustanowienia normy ordynacyjnej lekarstw.

W skutek reskryptu wys. Ministeryum Spraw Wewnętrznych z dnia 21. Marca 1870. r. l. 229. wydaje się norma ordynacyjna wraz z przepisami sporządzania leków, które na rachunek Skarbu Państwa lub funduszu pod zarządem Państwa zostającego przepisywać wolno — z nadmienieniem, że ten nowy przepis zacząwszy od d. 1. Sierpnia b. r. zastosowany być ma we wszystkich przypadkach, w których Skarb Państwa lub fundusz pod zarządem Państwa zostający koszta lekarstw całkiem lub częściowo ponosi, że więc zacząwszy od tego czasu ściśle go się trzymać mają lekarze, przepisując lekarstwa, niemniej aptékarze, dostarczający lekarstwo przy sporządzaniu, wydawaniu i taxowaniu, nakoniec chirurgowie na prowincyi, dostarczający w razie epidemii wyjątkowo lekarstw w aptéczkach domowych.

Possinger m. p.

Norma ordynacyjna

dla lekarzy i aptékarzy przy zapisywaniu i sporządzaniu leków na rachunek Skarbu lub funduszów pod zarządem Państwa będących.

§. 1.

Lekarze są obowiązani przy odnośnych ordynacyach zapisywać zwyczajne lekarstwa, objęte w ostatniej farmakopei austryackiej i taxie lekarstw, i mają się stosować do następujących postanowień:

Wyjątki winni uzasadnić w krótkości na kontach aptékarskich, wspólnie podpisać się mających.

§. 2.

Tylko takie lekarstwa można zapisywać, które do uleczenia choroby albo przyniesienia znacznej w niej ulgi są potrzebne. Sposób zapisywania lekarstw winien być jak najpojedyńczszy, i co do ich ceny jak najtańszy, a z dwóch lub kilku lekarstw, mogących ten sam odnieść skutek, należy zawsze tylko tańsze zapisywać.

§. 3.

Lekarstwa rozpuszczalne w płynie mają pierwszeństwo przed onemi w formie proszków.

§. 4.

Sole przepisywać należy tylko wtedy jako proszki alkoholizowane, jeżeli mają być przymieszane do innych proszków albo powidełek, albo też do takich płynów, w których albo są zupełnie nierozpuszczalne, lub dla znacznej ilości tylko z trudnością rozpuścić się dadzą.

§. 5.

Proszki lekarskie, skutkujące już w małych dawkach, należy podzielić w pojedyncze dawki, gdy przeciwnie proszki, które dopiero po użyciu znaczniejszych dawek skutek swój objawiają, bez dzielenia na pojedyncze dawki przepisywać należy.

§. 6.

Cukru nie należy domieszać w większej ilości jak w 5 granach do jednej dawki.

Samego cukru nie wolno z aptéki zapisywać.

§. 7.

Dla poprawienia lub zatarcia smaku należy używać:

a) opłatków bezbarwnych;

b) do lekarstw płynnych w ilości do 8 uncyj, bądź cukru do 2 kwintli, bądź do pół uncyj taniego syropu lub miodku oczyszczonego, lub wyciągu lukrecyowego do 20 granów.

§. 8.

Napoje, roczczyny pojedyncze, nalewy albo odwary lekarstw krzyżykiem nieoznaczonych, następnie okłady i synapizma ile możności nie powinny być przyrządzane w aptéce, lecz wedle wskazówki lekarza przysposobione albo przez służbę szpitalną, albo osoby pielęgnujące chorego.

§. 9.

Smarowanie plastrów wtedy tylko uskutecznić wolno w aptéce, jeżeli otaczające chorego osoby nie potrafią tego w sposób odpowiedny.

§. 10.

Do okładów zwyczajnie używać należy wody, jeżeli zaś zajdzie potrzeba użycia okładów z mąki lnianej, natenczas należy zawsze przepisywać tylko mąkę z makuchów lnianych (farina placentarum seminum lini). Lód do okładów i chłodników tylko wtedy dozwolonem jest zapisywać, jeżeli go z łatwością i tanio nabyć można.

§. 11.

Pijawek wolno tylko używać w nadzwyczajnych wypadkach choroby.

§. 12.

Jeżeli w sali szpitalnej wydarzy się, iż potrzeba dla kilku chorych w tym samym czasie ordynacyi zupełnie jednakowych lekarstw, natenczas należy je przy oznaczeniu liczb łóżek cyframi, a ich ilości literami tylko na jednej recepcie zapisywać.

§. 13.

Jeżeli potrzeba powtórzyć lekarstwo, natenczas każdą razą receptę na nowo przepisać należy.

§. 14.

Lekarstwa, tudzież ich waga powinny być słowami tak dokładnie oznaczone, ażeby co do jakości środku, jego ilości i przypadającej na niego ceny żadna nie powstała wątpliwość.

§. 15.

Recepta lub kartki ordynacyjne winne być opatrzone wyraźnym i własnoręcznym podpisem lekarza.

§. 16.

Na każdej recepcie, lub kartce ordynacyjnej, podług której w aptéce publicznej lub domowej sporządzano i wydano lekarstwo, ma być napisaną wyraźnie kwota taxy w cyfrach, z wyszczególnieniem kwot cząstkowych za materyały, za przysposobienie i naczynia, co taxujący własnoręcznym stwierdzi podpisem.

Tam gdzie firmy aptéki z innych nie poznać okoliczności, należy ją spółcześnie uwidocznić.

Na sygnaturze powinien ten, kto lekarstwo wydaje, oznaczyć datum expedycyi i własne swoje nazwisko.

§. 17.

Tylko naczynia ze szkła zielonego, zwyczajne tygielki i pudełka z tektury bez falcu wolno porachowywać. Na lekarstwa, dające się przechować w woreczkach papierowych, należy woreczki takie zapisywać. Lekarstwa, które się rozkładają przy działaniu światła, należy zapisywać w szkłach czarnym papierem okrytych.

§. 18.

Rachowanie naczyń tylko wtedy jest dozwolonem, jeżeli chorzy nie mieszkają w tem samem miejscu, gdzie jest aptéka publiczna lub domowa, tudzież jeżeli się lekarstwo pierwszy raz wydaje. Jeżeli to samo lekarstwo powtórzonem, lub inne, w tem samem naczyniu wydać się mogące ma być użytem, nie wolno nic rachować za naczynie, przeto flaszkę do aptéki odesłać należy.

§. 19.

Lekarze, którzy w czasie ordynacyj wyż pomienionych przepisów ściśle trzymać się nie będą i zaszłą odmianę dowodnie nie usprawiedliwią, pociągnięci zostaną do zwrotu większych wydatków, spowodowanych innemi ordynacyami.

§. 20.

W dodatku przyłącza się przepisy sporządzania leków, które na rachunek Skarbu Państwa, lub też pod zarządem Państwa będących funduszów dla skrócenia normaliter, tj. tylko za podaniem nazwy ich napisu przepisywać wolno, wszystkie inne zaś, w tych formułach nie znajdujące się lekarstwa, jakoteż takie połączenia, które wprawdzie takie same składniki, jednak odmienne dawki lekarstw zawierają, należy zapisywać w formie magistralnej.

Dla dzieci do 7go roku należy wydawać połowę ilości ustanowionych ekarstw normalnych, co się uczyni, skoro lekarz zapisze „Dosis pro infante.“

Przepisy sporządzania leków,

które na rachunek skarbu Państwa lub też funduszów pod zarządem Państwa zostających dla skrócenia tylko za podaniem nazwy ich napisu przepisywać wolno.

Aqua Beeri.

Rp. Lapidis divini gr. duodecim
solve in
aquae dest. unciis quatuor.
Laudani liquid. Syd. gtt. octo
Aceti lythargyri gtt. quindec.
filtretur.

Decoctum ononidis spinosae.

Rp. Radicis ononidis spin. unc. semis
coque cum suffic. quant. aquae per 1/4 horam.
Colat. unciar. octo.

Aqua Conradi.

Rp. Merc. subl. corr. granum
solve in
aquae destil. unciis quatuor.
Laud. liquid. Sydenh. gtt. sex.

Decoctum althaeae.

Rp. Radicis althaeae dr. duas
coque cum suff. quantit. aquae per 1/4 horam.
Colat. unciar. octo.

Decoctum chinae fuscae.

Rp. Corticis chinae fuscae ruditer tusi unciam semis
coque cum suffic. quant. aquae per horam.
Colat. unciar. octo.

Decoctum Dulcamarae.

Rp. Stipitum dulcamarae drach. tres
coque cum suffic. quant. aquae per 1/4 horam.
Colat. unciar. octo.

Decoctum graminis.

Rp. Radicis gramin. unciam
coque cum suffic. quant. aquae per 1/2 horam.
Colat. unciar. octo.

Decoctum lichenis islandici.

Rp. Lichen islandic. drach. duas
coque cum suffic. quant. aquae per 1/4 horam.
Colat unciar. octo.

Infusum caryophyllatae radic.

Rp. Radicis caryophyllatae unc. semis
inf. cum suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. unciar. octo.

Infusum chamomillae.

Rp. Florum chamom. vulg. drach. duas
inf. cum. suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. unciar. octo.

Decoctum quercus corticis.

Rp. Corticis quercus rud. tus. unciam
coque cum suffic. quant. aquae per 1/2 horam.
Colat. unciar. octo.

Decoctum salep.

Rp. Radicis salep. r. t. scrupulum
coque cum suffic. quant. aquae per $^1/_4$ hor.
Colat. librae unius.

Decoctum seminis lini.

Rp. Semin. lini drachmam
coque cum. suffic. quant. aquae per $^1/_4$ hor.
Colat. unciar. octo.

Decoctum solvens.

Rp. Radic. taraxaci
" cichorei
aa. unc. semis
coque cum suffic. quant. aquae per $^1/_2$ hor.
Colat. unciar. octo.

Emulsio amygdalina pharmacop.

Dosis una continet uncias octo.

Infusum amarum.

Rp. Herb. trifol. fibrini drach. tres
Corticis aurantior. drach. duas
inf. cum sufficiente quant. aquae fervidae.
Colat. unciar. octo.

Infusum calami aromat. radicis.

Rp. Radicis calami aromat. drach. duas
inf. cum suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. unciar. octo.

Mixtura oleosa pharmacop.

Dosis una continet uncias octo.

Mixtura sambucina.

Rp. Roob sambuci unc. semis
Infusi flor. sambuci uncias octo
Liquor amonii acetici drach. unam.

Infusum juniperi baccarum.

Rp. Baccarum juniperi rud. tus. drach. duas
inf. cum. suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. unciar. octo.

Infusum liquiritiae radicis.

Rp. Radicis liquiritiae drach. duas
inf. cum suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. unciar. octo.

Infusum phellandrii aquat. seminum.

Rp. Seminum phellandrii aquat. drach. duas
inf. cum suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. unciar. octo.

Infusum sambuci florum.

Rp. Florum sambuci drach. duas
inf. cum. suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. unciar. octo.

Infusum sennae cum sale amaro.

Rp. Folior. sennae drach. duas
Salis amari cryst. unc. semis
inf. cum suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. unciar. octo.

Infusum valerianae radicis.

Rp. Radicis valerianae sylvestris drach. tres
inf. cum suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. unciar. octo.

Mixtura gummosa.

Rp. Pulv. gummi arabici alcoh. drach. tres
Sachari albi drach. duas
solve in aquae font. unciis octo.

Mixtura juniperina.

Rp. Roob juniperi
Oxymellis scillae aa. unc. semis
Infusi baccar. juniperi dosim unam
misce.

Mixtura nitrosa.

Rp. Nitri cryst. scrupulum
Oxymelis simpl. unc. semis
solve in aquae fontan. unc. octo.

Pillulae aloëticae.

Rp. Extract. aloës aquos. drachmam
fiant cum aqua lege artis
pillulae numero triginta
consperg. pulv. liquiritiae.

Pillulae cum sublimato.

Rp. Bichlor. hydrargyr. granum
solve in suff. quant. aquae destill. et
adde pulver. et. extr. gentianae
quant. sat., ut fiant pill. numero sedecim
consperg. pulv. liquiritiae.

Pulvis emeticus.

Rp. Pulv. radic. ipecac. gr. decem
tartari emetici granum
misce.

Solutio atropini.

Rp. Atropini sulfurici granum
solve in aquae dest. drach. duabus.

Species lignorum.

Rp. Stipitum dulcamarae
Radicis liquiritiae aa. unc. semis
Radicis bardanae
Ligni juniperi
Ligni guajaci aa. unc. unam.

Species pro cataplasmate emolliente.

Rp. Farinae secalin
Farinae placent lini aa. libr. semis.

Species pro fomento aromatico.

Rp. Herbae serpylli
Flor. chamomillae vulg. aa. unc. semis.

Unguentum cum lapide divino.

Rp. Lapidis divini pulv. gran. octo
Sachari saturni pulv. gran. sex
Cerae albae scrupulum
Axungiae porcinae scrup. duos.

Unguentum ophthalm. rubr.

Rp. Merc. pp. rubri pulv. granum et semis
Cerae albae scrupulum
Axungiae porci scrup. duos
misce exactissime.